

Küldetése valóban Gondviselészerű. Akkor jött, amikor legnagyobb volt a szükség, amikor ezer sebből vérzett ez a nemzet. pártusákban gyilkolta egymást, amelynek tetején ott táncolt a rettentő emlékű vörös idők minden emberszörnyetege.

A nemzet léte és nemléte forgott már a kockán. Arról volt szó, hogy ez az ezeréves tölgy ledől és elterül, arról, hogy a népek történelmi utjáról úgy siklik le ez a nép, mint amikor augusztusi éjszakán hulló csillag zuhan a földre.

Minden oda volt. Legjobbaink tanácstalanul álltak és ekkor a nemzeti veszedelem borzalmas óráiban elindult Szegedről a nagy Hunyady János utóda, Horthy Miklós maroknyi emberével, hogy fölrázza és megmentse a nemzetet.

Csodálatos megismétlődése a történelemnek. Mintha a Hunyadi Jánosok ideje jött volna vissza, aki Nándorfehérvárról, mint a magyar élniakarás szószólója odaállt a török tenger hullámverése elé. Megállította az özönvizet, nehogy elborítsa hazánkat.

Horthy Miklós, aki utóda a kormányzói székben, — szintén azokkal indult el, akik hinni és bizni mertek s akiknek volt bátorságuk a veszélyekkel nemcsak szembenézni, hanem azokat megoldani is!

És jött a kétségbeesés, a pusztulás, az összeroppanás idejében, hogy átvezesse a nemzetet az újjászületés útjaira.

A küldetészerű emberek sorsa a Gondviselés kezében van.

Nem máról holnapra terem. Éppen ezért ő is az örök magyar típus, akinek formáján ezer esztendő dolgozik.

Magyarságát Pusztaszerről hozta, hősiességét hagyományos helyeken tanulta, földimádatát és népe szeretetét

a magyar barázdák csepegtették bele, ez a magyar föld, amely annyi nagyot teremtett a „veszélyek idején.“

Szent Miklós püspök napja tehát külön magyar ünnep. Alkalom arra, hogy Horthy Miklós Kormányzót köszöntsük, mint a nemzet dicső jövődjébe vetett hitnek és reménységnek megtestesülését.

Mintha hallanánk szólani, ne féltsétek elárulástól a magyart, amíg Petőfi lelke dalol benne, amíg úgy akar, küzd, lát, rajong mint a történelmi idők magyarsága.

És ezt a fanatikus hitét, megingathatatlan meggyőződését a magyar nép élniakarásából, hazaszeretetéből meríti.

Ezért vallja a magyar földmivelő nép, a falu milliói magáénak, mert tudja, hogy — amint a jó gazda — megbecsüli és értékeli a föld szerelmeseinek munkásságát.

Mert Horthy Miklós tudja azt, hogy a magyar barázdák harcosainak lelkében e nehéz, kemény próbaidőkben is olthatatlanul ég, lángol, világít a hazaszeretet szent tüze és száll apáról fiúra, mint a legszentebb és kipusztíthatatlan örökség.

De mindezt Miklós napján még jobban érzi a nemzet is.

És a korán sötétedő falvakban, ráérő beszélgetés közben Miklós napján a magyar föld milliónak szíve is megdobban és azon át lelke melegével gondol a Kormányzóra, aki viszont őrt áll a haza kormányrudja mellett.

Sőt több, együtt érez és szenved népével, mert minden cselekedete népéé.

A nemzet nagy családjának feje a Kormányzó, akiért Miklós napján milliók imája száll az Egek Urához, hogy porbasujtottságunk idején elküldötte nekünk, hogy fel-emelje és újra nagygyá tegye ezt a nemzetet. És a nemzet minden fia úgy követi, mint a szárnyaló ék élén a vezérdarut a többiek az új magyar jövődjé felé.

Gömbös Gyula miniszterelnök

Miskolcon kibontotta a »Nemzeti Egység Pártja« zászlaját.

Gömbös Gyula miniszterelnök november hó 22-én, kedden reggel Miskolcra utazott, hogy ígéretéhez híven megkezdje a vidéki körutját. A miniszterelnököt elkísérték útjára: Lázár Andor igazságügyminiszter, Darányi Kálmán államtitkár, Sztranyavszky Sándor, a Nemzeti Egység Pártjának elnöke, továbbá Berki Gyula, Bíró Pál, Bobory György, Bottlik István báró, Dési Géza, Erdő-Harrach Tihamér, Örfly Imre, Fáy István, Fráter Jenő, Illés József, Láng Boldizsár, Lukács Béla, Marton Béla, Nagy Emil, Putnok Mária, a képviselőház háznapja, Schandl Károly, Takács Géza és Zsindely Ferenc országgyűlési képviselők, Rakovszky Endre, a felsőház háznapja. Antal István miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője, valamint a FESz negyventagu küldöttsége Szonthagh Tamás és Szörtsey József vezetésével.

A miniszterelnököt a mezőkövesdi pályaudvaron a vármegye határán népes küldöttség várta. Két mezőkövesdi asszony fonott kalácsot és gyönyörű mezőkövesdi himnusz nyújtott át a miniszterelnöknek. A miniszterelnök először fogadta a katonai és polgári hatóságok vezetőinek, valamint Borbély-Maczkó Emil főispánnak tiszteletét, majd Bónis Aladár alispán üdvözölte a kormányelnököt.

Gömbös Gyula miniszterelnök a következő szavakkal válaszolt:

— Az Isten áldjon meg benneteket, emberek! Gyorsvonattal jörek és gyorsvonattal megyek. Remélem, hogy a gazdasági életet is gyorsvonati sebességgel lehet majd megjavítani.

A vonat lassan kigördült a pályaudvarról, miközben a megjelent nagyszámú közönség lelkesen üljenezte a miniszterelnököt. Őriási közönség és feldisznított pályaudvar fogadta Gömbös Gyula miniszterelnököt Miskolcon. A miniszterelnök itt is először a polgári és katonai hatóságok vezetőinek üdvözlését fogadta, majd Hodobay Sándor polgármester üdvözölte a város közönsége nevében, biztosítva őt Miskolc közönségének szeretetéről és ragaszkodásáról. A miniszterelnök ezután Borbély-Maczkó Emil főispán hivatalába hajtott.

Délelőtt 11 órakor volt a városháza diszközgyűlési termében Lichtenstein László főispán ünnepélyes beiktatása, amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök is résztvett kíséretével. A közgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget. Utána Gömbös Gyula miniszterelnök a hadirokkantak küldöttségét fogadta, s az üdvözlő beszédre válaszul hangsúlyozta, hogy a rokkantak ügyének törvényhozási uton való rendezését kötelességének érzi.

A Korona-szálló dísztermében déli 12 órára hirdették a Nemzeti Egység Pártjának zászlóbontó nagygyűlését. Gömbös Gyula miniszterelnököt, aki pontosan érkezett a kíséretében lévő politikusokkal, szünni nem akaró tomboló ünnepléssel fogadta a közönség. Bottlik József elnöki megnyitó beszéde után viharos ünneplés közben állott fel Gömbös Gyula miniszterelnök s többek között ezeket mondotta:

A miniszterelnök beszéde.

— Világpolitikai és gazdaságpolitikai káoszban élünk, éreznie kell mindenkinek azt, hogy nincs most idő politikai kísérletekre. Az egységes nemzetet kell megteremteni s ezért százszor és százszor hangsúlyozom a befelé ható erők egységesítésének politikáját. Programmomul vallottam azt, hogy hatványozni akarom a magyar erőket s ebben a munkában nem hiányozhat senki. A gazdasági kérdések egyáltalán nem türik a széthúzást, ellenkezőleg, a hatványozást kívánják. Minden nemzet annyit ér, amennyi erőt és egységet tud mutatni. Egységet hirdettem s a nemzeti egység pártja címet adtam annak a pártnak is, amelynek most élni állok, mert ez a programom. Amikor a képviselőházban bemutatkoztam, nem a szokásos stílust választottam, hanem azonnal a magyar munkássághoz fordultam, mert úgy éreztem, hogy a magyar munkásság politikai

Gyomrunkon át vezet
Ha néha elromlik, az egészség útja
"IGMÁNDI" javítja!
Az Igmándi
késerveszítéssel készült
élelmiszer.

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ

**Szorulásban szenvedőknél,
emésztési hiányoknál pedig
Schmidthauer természetes**

Igmándi

**késerveszíté válik be
legjobban**

multja alapján nincs benne a nemzeti egységben. De a munkásnak nem lehet különállása akkor, amikor nemzeti politikáról van szó, s a tőkésnek is testvérként kell kezelni azt, aki a tőkét szolgálja. Ez kölcsönös áldozatokat kíván; a szociáldemokrata munkásság részéről azt, hogy nemzeti vállaljon s a családot, királyt és hazát s mindazokat az ősi intézményeket, amelyeket évezredek keresztül óvunk, velünk együtt kívánja fenntartani és átmenteni a jövőre. Amikor tehát itt, a magyar Ruhr-vidéken megjelenek, elsősorban ismét a magyar munkássághoz fordulok s testvéri jóbort nyújtok neki egy jobb jövő reményében.

— Ami a tőkét illeti, azt mondom, hogy igazi fejlődést csak egyéni kezdeményezéstől várhatunk. Nem vagyok barátja sem az állam túlzott gazdasági szereplésének s nem vagyok híve a kötött gazdálkodási rendnek sem, amely elnyomja a tehetséget és a kezdeményezést. Azt a tőkét, amely beleilleszkedik a nemzeti termelőmunkába s tényleg az összesség érdekét kívánja szolgálni, amely — furcsán hangzik — bizonyos önzellenség fölött rendelkezik, istápolni vagyok hajlandó, az a tőke azonban, amely a máról-holnapra való meggazdagodás stílusát vallja, amely kegyetlen, amely a maga érdekét a nemzet összességének érdeke fölé akarja helyezni, bennem ellenséget fog találni. Éppen ezért meg kell, hogy értsen a tőke, hogy ideig-óráig engedjen mindenkét lelegzethez jutni, mert a gazdasági krízisből csak úgy tudunk menekülni, ha mindannyian vállvetve indulunk el ezen az úton, átérve a közös sorsot.

— Azt mondtam, világnézeti káoszban élünk. Ha a világ ráeszmél arra, hogy van önálló Magyarország és csonkaságában is jelentős tényezője Kelet-Európában az európai munkának, az annak köszönhető, hogy történelmünk és földrajzi fekvésünk olyan, hogy azon átmenni nem lehet senkinek. Nélkülünk a kérdések megoldhatatlanok s ennek tudatában csinálok én most a magyar külpolitikát. A békét hirdetem nemcsak befelé, hanem kifelé is. Fanatikus hitem, hogy azok, akik rándiktálták a békét, megértik, hogy igazságtalanok voltak.

— Kormányomnak és ennek a pártnak tehát a nemzeti öncélúság a legelső programja s ebből egy logikus külpolitikai és belpolitikai elgondolás következik. A belpolitika nem lehet más, mint helyreállítani a nemzeti egységet, a társadalmi válaszfalak lerombolásával. Felismerni azt, hogy melyek azok az irányok, amelyek erőssé tesznek bennünket. Az-e, ha egyoldaluan fejlesztjük az intelligenciát, vagy ha szétbontjuk a társadalmat egyedekre és sok ezer kisegyszisztenciát teremtünk az országban. Én az utóbbinak vagyok a híve. Át kell éreznie minden vezető embernek, hogy csak eszköz, aminthogy én is eszköznek érzem magam a nemzet kezében.

— De közelebb jövök az élethez, a gazdasági problémákhoz. Nagy elhatározásokhoz kellett jutnom s amikor a kérdéseket tanulmányoztam, világos volt előttem az, hogy a magyar mezőgazdaság feleslegének külföldi piacokon való értékesítése megoldja a kérdést. Az olasz-magyar barátságának éppen ott van a jelentősége, hogy piacot ad,

termelvényeink lényeges részét elfogadja, mert szüksége van rá. Annak, hogy az osztrák kancellár ural beszéltem, szintén nem volt semmi más célja, mint az, hogy fel kellett ismerni, hogy gazdaságilag egymásra vagyunk utalva, s hogy Ausztriának szüksége van a magyar mezőgazdasági termelvényekre. Ahhoz, hogy még több piacot szerezzek, a kereskedelemnek kötelessége, hogy márkázott jó áruval lássa el azt. Vegye tudomásul a kereskedelem és mindenki, aki szállít, hogy ma csak jó áruval lehet Európában fellépni. A magyar mezőgazdasági termelésnek át kell alakulnia. Ha nem tudunk csak búzával prosperálni, más cikkeket is foglalkozunk kell. El kell hagynunk az őseinktől örökölt maradiságot, kötelességünk megmondani a gazdának, hogy mit termeljen. Egyesek már igen szép eredményeket értek el gyümölcs-, bab-, stb., termelés révén. A magyarnak nagy hibája, hogy elsősorban magának termel s ehhez hozzászokott. Törődnünk kell azzal, hogy mit kíván az a piac, ahová szállítunk. Ha Olaszország fehérbabot kíván, fehér- és nem tarkababot kell termelni, ha Ella-burgonyát akar, azt kell termelnünk. A magyar gazdának kereskedővé is kell válnia, foglalkoznia kell ezekkel a kérdésekkel.

— Réálsan kell haladnunk a nemzet szempontjából. Meg kell vizsgálnom az eladósodott gazdák ügyét s ha valaki önhibáján kívül adósodott el, ezen segítenem kell, a lumpokat azonban nem helyes szanálni. Iparra ép oly szükség van a nemzetnek, mint a mezőgazdaságra. A kölcsönösség az ipar, a mezőgazdaság és a kereskedelem között, intelligencia, városi és falusi lakosság között állandóan fennáll.

— Nem szabad felülni dolgoknak. Adót fizetni kell. Ha valaki adót nem fizet, olyan, mintha nem adna a felelőségének pénzt háztartásra. Az adót fizetni kell, a fontos az, hogy az adóterhet arányosan osszuk el a teherviselőképességhez mérten. Olyan gazdaságpolitikát kell inaugúrálni, amely lehetővé teszi a pontos adófizetést. Tartsa mindenki első kötelességének, hogy az államháztartás egyensulya rendben legyen, mert reformtörekvéseinket csak úgy tudjuk végrehajtani, ha biztos talapatról indulunk el. Kamat- és tőkeelengedés, moratórium: veszedelmes jelszavak, évezredes gazdasági tételek felborítása volna ez. Ha moratórium jött volna, máról-holnapra megállt volna az élet. Óvatosságnak kell lennie annak, aki egy nemzet életének sáfárja s ha valahol helyénvaló az óvatosság, az a gazdasági élet.

— A magyar népnek lelki sajátossága, hogy megfontolt és óvatos. Nem délibábot kergető politikát akarok, hanem reálpolitikát. Tartom annyira felkészültnek a magyar népet, hogy legegyszerűbb rétegével szemben is merem az igazat hangoztatni. Nem becsapni jöttem, őszinte barát és testvér akarok lenni, mert tudom jól, hogy nyolcmillió magyar sorsa attól függ, hogy mennyiben tud egyidőben haladni egy cél felé.

— Elhatározott szándékkal és férfiúi bátorsággal megyek a magam útján. Másfél hónapja vezetem az országot

ügyét s azt látom, hogy a magyar sötétségben kigyultak a mécsesek s hogy magyar lelkemből fakadó programmat és szöveget a magyar testvérek többsége megértette. Mindenütt bizakodó szemek és lelkek várnak a tudom azt, hogy ezzel máris megtettem az első lépést a javulás felé. Látom, hogy a *lelkek koncentrációja kezd kialakulni, kezdenek megérteni engem. Nemzetemé vagyok szerény erőmmel és tehetséggel, megyek előre, nem félek az akadályoktól sem, mert azok arra valók, hogy áthádjunk rajtuk, vagy szétromboljuk őket. Megyek a magam útján, keresztény hittel, bizva abban, hogy aki becsületest akar, azt Isten megáldja.*

Megalakult a nemzeti egység pártja helyi szervezete.

Percekig tartó tomboló ünneplés követte Gömbös Gyula miniszterelnök szavait. Sztranyarszky Sándor, a párt elnöke, szólalt fel ezután és azt hangoztatta, hogy a pártnak meg szeretné szerezni és benne meg szeretné szervezni az egész magyar társadalmat. Bizik abban, hogy az a zászló, amelyet a miniszterelnök itt kibontott, *diadalmas zászló lesz. Meggyőződése, hogyha a miniszterelnök bejárja az egész országot, mögéje sorakozik minden igaz magyar és azok, akik csatlakoznak, nem fognak csalóáni.*

Ezután Lukács Béla országgyűlési képviselő javasolta, mondja ki a nagygyűlés, hogy a Nemzeti Egység Pártjának miskolci és borsodvármegyei tagozatát megalakítja.

Ezután határozatban mondták ki, hogy megalakítják a Nemzeti Egység Pártjának helyi és vidéki tagozatát.

Délután két órakor a Korona-szállóban közös ebéd volt, amelyen az első felköszöntőt Lichtenstein László főispán mondotta a Kormányzóra. Hodobay Sándor polgármester Gömbös Gyula miniszterelnököt köszöntötte fel. A miniszterelnök rövid beszédben válaszolt a felköszöntőre és többek közt a következőket mondotta:

— A nemzeti munkatervvel nem mondtunk sokat, mert nem akartunk sokat mondani, aki azonban foglalkozik a politikával és olvasni tud, minden pontjából tíz új pontot tud csinálni. Az én munkatársaim a nemzeti munkaterv részletein dolgoznak, *sőt már ki is dolgozták. Ezelőtt két-három évvel, különösen pedig az utóbbi évben az volt a baj, hogy nincs program s amikor megjelentem, azt kifogásolták, hogy 95 pontból áll a programmon. Elárulhatom itt, hogy több is van, mint amennyit nyilvánosságra hoztam, háromszáz pontom van.*

— *En ugy látom — fejezte be felszólalását — hogy valahol a lúthatáron pirkad már, amely után felkel a nap. A pirkadás, a felkelő nap és a magyar feltámadás felé megyünk, s a pirkadásnál, a felkelő napnál minden magyar találkozik.*

Gömbös Gyula miniszterelnök és a kíséretében lévő politikusok délután Borbély-Maczkó Emil főispán vendégei voltak.

Este Gömbös Gyula miniszterelnök kíséretével együtt Lichtenstein László főispánnal szükkörű vacsorán vett részt. Vacsora közben a miskolci egyesített dalárdák *lampionokkal felvonultak a főispán lakása elé és szerenadót adtak a miniszterelnök tiszteletére.*

A miniszterelnök Egerben.

Gömbös Gyula miniszterelnök november hó 23-án Egerbe érkezett Szmrecsányi Lajos érsek látogatására. A miniszterelnök a kora délelőtti órákban indult el Miskolcra autón Lillafüred felé. Ott rövid tartózkodásra megállt a miniszterelnök, majd folytatta útját Eger felé. Utközben Felsőtárkány községben ünnepélyesen fogadták a miniszterelnököt. Felnevet községben ugyancsak lelkes és meleg fogadtatás volt, itt azonban csak áthaladt a miniszterelnök kíséretével. Miután a miniszterelnök teljesen magánjellegű tartózkodásra jött Egerbe, itt hivatalos fogadás nem volt. A város házait mégis fellebegtették és az érkezés jelzett idejére nagy számban gyűltek össze a város polgárai az érseki rezidencia elé, hogy üdvözöljék a miniszterelnököt. Egynegyed egy után pár perccel érkezett meg a miniszterelnök autója s az egybegyűltek lelkes éljenzése közben fordult be az érseki rezidencia udvarára. Az érseki palota bejáratánál Subik Károly kanonok, az érseki iroda igazgatója fogadta a miniszterelnököt, majd Vámos Béla tábornok, gyalogsági parancsnok jelentkezett. Trak Géza polgármester üdvözölte ezután a miniszterelnököt.

Subik Károly kanonok ezután felkísérte a lépcsőházba a miniszterelnököt, akit az emleten Szmrecsányi Lajos egri érsek Kriston Endre püspök kíséretében fogadott.

Gömbös Gyula miniszterelnök és Szmrecsányi Lajos érsek hosszabb időt töltött együtt, majd a miniszterelnök ebéden vett részt, délután pedig autón visszatért a fővárosba.

Horthy Miklós Kormányzó Ur a Nagyatádi Szabó István-szobor leleplezésén.

A Kormányzó Ur balján Gömbös Gyula miniszterelnök, jobbán József királyi hereg áll.

A miniszterelnök a jegyzők parlamentjén.

A Községi és Körtjegyzők Országos Egyesülete november hó 21-én tartotta évi közgyűlését, amely iránt régen nem látott érdeklődés nyilvánult meg.

Az emelvényen, az elnöki széktől jobbra és balra foglalt helyet a miniszterelnök és a belügyminiszter, akiket a többi előkelőségekkel együtt Koncz János elnök üdvözölt. Megnyitó beszédében azután mindenekelőtt a közterhek halaszthatatlan leszállítását sürgette, majd segítséget kért arra, hogy a jegyzők fizetésükhöz jussanak. Mert vannak — ugymond — községek, ahol hónapok óta nem kapnak fizetést a jegyzők, akik emberfeletti munkával teljesítik kötelességüket. A jegyzők — mondta — nem magukért, hanem a magyar faj felvirágoztatásáért küzdenek, s még most is hűséges szolgálói a nemzeti gondolatnak és ha van még megfeszítetlen izmuk, azt a Gömbös-kormány munkaterve megvalósításának szolgálatába állítják.

Gömbös Gyula miniszterelnök beszéde.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök emelkedett fel helyéről és többek közt a következőket mondotta:

— Azért jöttem ide, hogy a falu vezetőivel fogjak telkileg kezét, mint miniszterelnök. A jegyzői karban én, katonai nyelven beszélve, exponált helyen álló parancsnokokat látok. A jó vezérnek egy kötelessége van: a közemberrel közvetlenül és állandóan foglalkozni, mert ezek vivják az élet harcát. Azt mondta Koncz elnök ur és fegyvertársam az eszmék harcában, hogy adjam vissza a falunak a jegyzőt. Én nem adom vissza, mert mindenki az enyém. Én a harmóniának vagyok a hirdetője. Itt nem lehet faluról és városról beszélni, falunak, városnak és bürokráciának szerves egészben kell összefognia, itt nem szabad működési zavaroknak előállni. A bürokráciára is szükség van. De nincs szükség olyan bürokráciára, amely feleslegesen terheli az embereket. Nincs szükség olyan bürokráciára, amely a felsőbbiségek idegrendszerét van hivatva jóllakolni hírekkel és jelentésekkel. Nincs szükség olyan bürokráciára, amely öncélú életet hirdet. A bürokrácia itt, úgy mint minden, ami az állam érdekét szolgálja, csak eszköz a nemzet kezében.

— A századparancsnok, a jegyző, tehát közigazgatás és a jegyzőnek felettébb fontos feladata van. Az organikus élet sejtekből áll és a falu a nemzetnek, az országnak egy-egy sejtje. Ha valaki réalpolitikát akar folytatni, — már pedig én azt akarok — annak le kell mennie a faluhoz, jobban mondva fel kell menni a faluhoz.

— Ha visszapillantok az elmúlt időkre, a háboru előtti időkre, meg kell állapítanom, hogy a faluval nem foglalkoztak elegendően. Nem foglalkoztak annyit, amennyit megérdemelt volna. Mert a falu túlságosan magyar volt. Ha ez a falu a maga lelkiségének hangot tudott volna adni már a régi időkben, akkor a Kossuth Lajos eszmék sokkal erőteljesebben domborodtak volna ki és a független Magyarország felé való törekvés dinamikussá vált volna. Ehhez a faluhoz azonban akkor nem vezetett út, különösen, ha magyar faluról volt szó. Nem törődtek a vidék kulturájával, a falut nem kapcsolták bele a világ közlekedési hálózatába. Nem törődtek a falu egészségügyével, nem ápolták a csesemőket. A nemzet állpolitikai eszméknek volt az áldozata.

— Mi az erők forrását a faluban látjuk, éppen ezért különös gondot fordítunk arra, hogy a falu végre-valahára megtalálja önmagát. Mert ez a fundamentum és annak gránitból kell lenni. Ennek a fundamentumnak boldognak kell lennie, kell hogy egyenesen süssön rá a nap, hogy a falu igazi életet élhessen és hogy a jegyzőnek módjában legyen észrevenni, hogy amott egy falusi gyerek rendkívüli tehetséggel van megáldva, és a bürokráciának olyannak kell lennie, hogy ezt a teketséget ki tudja emelni. Amikor én Markó Pistát, Nagyatádi unokáját, már évek óta fennhatóságom alatt a reáliskolában tanítottam, az a gondolat vezet, ki tudja, nem hordja-e nagyatájjának, Nagyatádi Szabó Istvánnak az egyéniségét magában és ki tudja, hogy ha egyenesen süt rá a nap, nem lesz-e nagyobb, mint a nagyapja volt?

— A jó parancsnok, mint mondtam, a századparancsnokokkal foglalkozik. Nekem nem mindegy, hogy ki a jegyző és nem mindegy, hogy milyen tekintélye van a jegyzőnek. Önöknek sok bajuk van, tudjuk, de kinek nincs ma baja. De én meg vagyok győződve arról, hogy egyesült erővel, reális gondolkodással, reális programmok alapján megoldjuk a kérdéseket, megoldjuk pedig elsősorban azért, mert meg akarjuk oldani. Önök itt összeültek, hogy tanácskozzanak. Arra kérem önöket, hogy mérséklés jellemezze az önök tanácskozását, mert arra felfigyel a falu népe és az egész ország. Miután a falut különféle hivatott és nemhivatott elemek felkorbácsolni igyekeznek, menjenek haza, mondják meg otthon a falukban, hogy gyujtsák meg a reménység mécsesét, amely fáklyává nő az én tüzem mellett. Gyujtsák meg azért, mert ez a mécses jelenti az életet, az igazságot, a magyar erők fokozását és jelenti a feltámadást.

A miniszterelnököt beszédének elhangzása után percekig felállva ünnepelték a közgyűlés résztvevői.

A belügyminiszter felszólalása.

Ezután Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter emelkedett szólásra nagy figyelem közben.

— Én több, mint egy esztendő óta azon a felelős helyen, amelyet betöltök, — mondotta többek közt — sokszor súlyos lelki vívódások között foglalkozom a magyar jegyzői kar problémáival. Tudom azt, hogy ez az állapot nem maradhat meg tovább, hogy csak egyet említek, nem lehet az, hogy a jegyzők, akik fundamentumai az igazgatásnak, akiknek a kezében az állami igazgatás minden szála összefut, ne kapják meg rendszeresen a fizetésüket. Én érzem a felelősség súlyát azért, hogy ez az állapot még nem változhatott meg, de kijelentem, hogy nem nyugszom addig, míg az államháztartás mai rendkívül súlyos helyzetének ellenére is ezt a kérdést organikusán meg nem oldom. A jegyzői fizetések kérdésével azonban a falu jegyzőinek problémája nincs kimerítve. Tudjuk mindannyian, hogy egy esztendő óta foglalkozom a magyar közigazgatás átszervezésének nagy kérdésével. Az átszervezési munkálatok során sor fog kerülni arra, hogy a jegyző eljusson abba a pozícióba, amely őt a modern közigazgatás életében megilleti. A jegyző nem lehet többé a falu pennája. A jegyző-

! NE PRÓBÁLKOZZON!

42 év óta bebizonyosodott, hogy minden létező

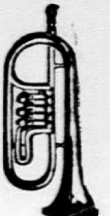
hangszert, gramofont, harmonikát

legjobban, legolcsóbban, legnagyobb választékban

Reményi Mihály

nagy magyar hangszertelepén, Budapest,
VI/29, Király-utca 58-61. v. á s á r o l h a t.

Kérjen árjegyzéket arról a hangszerről, amit kíván. Díjmentesen küldöm.

Mayer János ny. miniszter avatóbeszédét mond Nagyatádi Szabó István szobrának leleplezésén.

nek a falu első tisztviselőjének kell lennie, aki megfelelő hatáskörrel irányítja a falu életét. A másik odalón annak a falunak, amelynek a kulturája, az igényei az utolsó évtizedek alatt lényegesen megnövekedtek, annak a falunak autonóm életet kell adni, az igazgatás és a gazdasági élet igen sok terén.

— És amikor most terveimnek a kimunkálását bejelentettem, kis türelmet kérek, és arra kérem a jegyzői kart, hogy a mai nehéz időkben, amikor utóvégre minden magyar embernek hordoznia kell azt a súlyos keresztet, amelyet az idők rákraktak, viseljék tovább ezt a keresztet türelemmel addig, amíg az idők meg nem javulnak s amíg a közigazgatás átszervezése olyan módon meg nem történhetik, hogy a jegyző a maga hivatásának méltó helyre jut a közigazgatásban.

Zajos éljenzés kísérte a belügyminiszter beszédét, amely láthatólag mély benyomást és megnyugtató hatást keltett a jegyzők körében.

Ezután megkezdődött a tanácskozás, majd a Tiszti Kaszinó nyilvános éttermében közös ebédre gyűltek az ország minden részéből egybesereglett jegyzők.

Rendelet a borfogyasztási adó leszállításáról.

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) november 27-iki száma közli a pénzügyminiszternek 2100/P. M. számú rendeletét. A rendelet értelmében a borfogyasztási adó eddig érvényben volt legmagasabb tételeit 1933. január elsejétől kezdődően legalább ötven százalékkal mérséklék. A honvédség, folyamórség és határórségnél kiszolgáltatásra kerülő bor után borfogyasztási adót nem kell fizetni.

Vidéken az 1932. év végével a szemleivel rendelkező adózók készletei összeiratnak és az 1933. évben készítő szemleivekbe vezetettek át.

A borfogyasztási adó leszállítása következtében a község (város) költségvetésében előálló hiányt elsősorban takarékosági rendszabályok életbeléptetésével kell megszüntetni. Ha a hiány teljes megszüntetése ily módon lehetetlennek bizonyulna, a városok (községek) felhatalmaztatnak, hogy az el nem kerülhető hiány fedezésére szükséges határig a pótdadó kulcsát legfeljebb 10 százalékkal felemelhesék.

Bécsben folynak az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés tárgyalásai.

Jelentettük, hogy az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötése végett Dollfuss osztrák kancellár november hó 20-án Budapesten tartózkodott. A kancellárnak Gömbös Gyula miniszterelnökkel folytatott beható megbeszélései azzal a nagyjelentőségű eredménnyel végeztek, hogy létrejött a megegyezés a két ország között. A szerződés elvi alapja az, hogy minden 100 schilling értékű osztrák behozattal szemben 150 pengő értékű magyar kivitel áll. A szerződés 1933. évi január hó elsején lép életbe és egy esztendőre kötik.

Az osztrák delegáció november hó 22-én reggel elhagyta Budapestet, a magyar delegáció pedig november hó 24-én Bécsbe utazott, hogy a részletkérdéseket letárgyalja és a szerződést megszövegezze. Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a minisztertanács megbízásából, november hó 24-én, éjszaka, Bécsbe utazott, hogy a befejező tárgyalásokon a magyar kormányt képviselje. November hó 25-én Kállay miniszter látogatást tett Winkler alkancellárnál. Este Jakoncig dr. kereskedelmi miniszter estebédet adott Kállay miniszter tiszteletére. November hó 26-án Kállay Miklós látogatást tett Dollfuss dr. szövetségi kancellárnál, majd fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a maga részéről befejezettek tekinteti az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés kérdéseinek megoldását. A két nemzet képviselői november hó 27-én, vasárnap is tárgyaltak, hogy siettesék a szerződés végleges megszövegezését. A tárgyalások befejezése néhány napon belül várható.

Felelőflén ígéretések.

(w. b.) A vízbefelő ember megragadja a szalmaszálát is, hogy életét megmenthesse. A bajbajutott gazdák is minden megfontolás nélkül nyújtják kezüket a segítséget ígérő felé és nem mérlegelik, hogy van-e komoly alapja az ígéreteknek. Akadnak az országban lekiismeretlen emberek, akik hangzatos ígéretekkel elszédítik a gazdákat, ők pedig a remény csillogásától elszakulva nem látják, hogy csak eszköznek akarják őket kihasználni és hogy az ígért segítség helyett csak újabb terhekkel súlyosbítják helyzetüket.

Minden józanul gondolkozó embernek be kell látnia, hogy ezek a délibábos ígéretetek minden komoly alapot nélkülöznek és keservesen fog a maga kárán tanulni, aki ezekre az ígéretetekre épít.

A gazdasági válság megszüntetése és ezzel a gazdák anyagi helyzetén való javítás csak hosszú céltudatos munkával képzelhető el és még akkor is számolnunk kell a külföld által mesterségesen támasztott nehézségekkel. A mi érdekeink sokszor kerülnek összeütközésbe azon államokéval, melyekkel gazdasági kapcsolatban vagyunk, továbbá az egyetemes nemzeti érdeket nem áldozhatjuk fel könnyelműen pillanatnyi könnyebbségért. Nagy kárt okoz tehát nemcsak a gazdatársadalomnak, hanem az egész országnak az, aki felelőtlenül olyan ígéretet tesz, melyeknek komolyságában és kivihetőségében maga sem hisz. Pedig ez folyik ma az országban. Körlevelek özönével árasztják el a községek vezetőit, melyben azonnali segítséget ígérnek a gazdáknak. Már a tervezet, melyet példaképpen felhoznak, igazolja, hogy itt nem segítségről van szó, mert azt komolyan venni nem lehet.

Óvjuk a gazdaközönséget, hogy az ilyen felelőtlen ígéreteteknek hitelt adjon, mert nagyon keservesen fog csalódnia. Alaposan vizsgálja meg előbb a dolgokat és kérjen tanácsot azoktól, akik önzetlenül foglalkoznak az ő érdekeikkel. Sok csalódástól és kártól kímélik meg így magukat.

Milyen engedményeket adnak a bankok a gazdaadósoknak.

A pénzügyminiszter felhívására a mezőgazdákat terhelő tartozások rendezése ügyében a *Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete* a következő kijelentést tette:

A pénzügyintézetek és mezőgazdák ellen fennálló követelések után járó, a készpénzzel, váltóval, vagy kötelezvényvel nem rendezett hátralékos kamatok kiegyenlítése esetén azoknak 1932 július 1-ig járó részéből 25 százalékot engednek akkor, ha az 1932 július 1-e óta járó kamatokat, továbbá a 75 százalék különbözötet s a behajtási költségeknek az alábbiak szerint mérséklendő részét az adós ezévi december végéig megfizeti s a netalán kívánt meghosszabbítási váltót is átszolgáltatja. Ha a rendezés 1933 januárjában történik, az engedmény 20 százalék. Ha 1933 februárjában, ugy 15 százalék, 1933 márciusában, ugy 10 százalék, ha 1933 áprilisában, ugy 5 százalék, későbbi rendezés esetén engedmény nem jár.

Azok a mezőgazdák, akiknek birtoka 50 katasztrális holdnál kevesebb, de legalább 10 hold, a 25 százalék helyett 30 százalék, azok, akiknek birtoka 10 katasztrális holdnál kevesebb, de legalább 5 katasztrális hold, 35 százalék s ha az 5 katasztrális holdnál is kevesebb, 40 százalék engedményben részesülnek, amely engedmény havonként ugyancsak 5—5 százalékkal csökken. 1933 május 1-e után történő fizetés esetén természetesen engedmény nem jár.

Az 1931 január 1-e előtti időből hátralékos kamatokból további 10 százalék felülegedmény jár, ugy hogy az 5 holdon aluli gazda ezévi december végéig történő rendezés esetén a kamatoknak 1931 január 1-e előtt esedékes részéből 50 százalék engedményben részesül.

A rendezés alkalmával az óvási és behajtási költségek is kifizetendők, de ez utóbbiaknak a készkiadást meghaladó részéből az intézetek a jelzett határidőkben történő fizetés esetén 50 százalék engedményt nyújtanak.

Az engedményre csak az a mezőgazda tarthat igényt, aki azért nem fizette meg az esedékes kamatot, mert vagyoni hely-

zete az esedékes kamatok fedezésére nem képesítette. Ha a hitelező és az adós nem tudnak megegyezni abban a tekintetben, hogy az engedményre van-e igénye, vagy sem, zsűri dönt, amelynek elnöke a per esetére illetékes járásbírósg kiküldöttje, egyik tagja a területileg illetékes Mezőgazdasági Kamara, másik tagja pedig a TEBE kiküldöttje.

A hátralékos kamatok kiszámításánál az Országos Hitelezési Tanács által a megfelelő időszakra megállapított *mindenkori kamatláb veendő alapul*.

A kedvezményeket aránylag igénybeveheti az adós részletfizetés esetén is, ha készpénzben a hátraléknak legalább 50 százalékát kiegyenlítette.

Hajlandók továbbá a pénzügyintézetek annak az adósnak, aki a 6300/1932. szám alatti kibocsátott gazdaadósági rendelet hatályának tartama alatt váltó- vagy folyószámlatartozására *rendkívüli tőkfizetést teljesít, fennmaradó tartozásának ezen rendkívüli visszafizetéssel egyenlő része után az Országos Hitelezési Tanács által megállapított kamatnál 2 százalékkal alacsonyabb kamatot számítani*. A kedvezőbb kamattétel azonban csak a rendelet hatályának tartamára és csak akkor marad meg, ha az illető adós *negyedévenként a tőkéből legalább 3 százalékot törleszt*.

Elhez a kijelentéshez a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületében tömörült pénzügyintézetek kifejezetten hozzájárultak.

Ennek folytán a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete és az Országos Mezőgazdasági Kamara azzal hozza ezt a gazdaközönség tudomására, hogy abban az esetben, ha vita merülne fel arra nézve, vajjon az illető mezőgazdasági adósnak joga van-e a fentiekben körülvonalozott kedvezményekre, vagy sem, panaszával akár a *Takarékpénztárak és Bankok Egyesületéhez* (V. Akadémia-utca 1.), akár pedig a *területileg illetékes mezőgazdasági kamarához* fordulhat s azok a panasz megvizsgálásáról és megfelelő elintézéséről gondoskodni fognak.

Könnyítések az állatértékesítés terén.

A földművelésügyi minisztériumban Mayer Károly államtitkár elnökelete alatt legutóbb tartott értekezleten befejezték a már hetekkel ezelőtt elkezdett tárgyalások egy részét, amelyek célja az *élőállatértékesítés terhelő költségek és költségek mérséklése* volt. Az értekezlet eredménye a következő: a kereskedelemügyi miniszter intézkedni kíván a *Budapestre szállított sertés csasuti fuvardíjának és a tolatási költségeknek 20 százalékkal való mérséklése* iránt. A Székesfőváros részéről a tárgyalások eredményeként olyan kijelentés történt, hogy a következő mérséklések iránt fog a tanács a törvényhatósági bizottsághoz előterjesztést tenni: a *Budapestre szállított sertések jelenlegi városi vámjának 30 százalékkal való mérséklése, a vásárdíjak 20 százalékkal való csökkentése, a szállítási díjak sertéseknél 100 kilogrammos súlyig 9 fillérre, 100 kilogrammon felül pedig 12 fillérre való leszállítása, a tűzbiztosítási és működési díj törlése* iránt, végül az *eladott sertések után számított hajtódíj törlése és a takarmányfelszámítási díjak szemestakarmánynál a tőzsdei ár felett 20 százalékban, darált-nál pedig a tőzsdei ár felett 20 százalékban való megállapítása* iránt a *Vásárpénztárnál* fog közbenjárni.

Mayer Károly államtitkár bejelentette, hogy a földművelésügyi miniszter az *állatorvosi munkadíjat* a Budapestre való kirakásnál 30 százalékkal, a berakásnál számított állatorvosi munkadíjat pedig 20 százalékkal mérsékli.

A jelen volt érdekeltségek megnyugvással vették tudomásul a tárgyalások során létrejött eredményeket.

Bélrenyhesség, a máj és az epeutak bántalmai, gyomor- és bélfurug, aranyeres bajok esetén a természetes „**Ferenc József**“ keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** víz használata a bélműködést kitünően szabályozza. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Amerika nem ad újabb moratóriumot Európának. Jelenítettük, hogy az európai adósállamok Amerikától moratóriumot kértek a december hó 15-én esedékes nagyösszegű fizetéseikre. Hoover elnök ugy határozott, hogy nem ad újabb moratóriumot az Amerikával szemben fennálló európai háborús

Nagyatádi Szabó István szobra a földművelésügyi minisztérium előtt.

tartozások esedékes részleteire, az esedékes összegek beérkezése után azonban hajlandó a még ezután is fennálló tartozásokról megbeszéléseket folytatni. Amerika állásfoglalását az európai adósállamok természetesen nem szívesen vették és attól tartanak, hogy Hoover elnök tagadó válasza újabb bonyodalmat von maga után a nemzetközi viszonylatban.

A német válság még nem oldódott meg. Hirül adtuk, hogy *Papen* német kancellár lemondott hivataláról és *Hindenburg* birodalmi elnök fogadta a pártok vezéreit, hogy megkeresse a kibontakozás útját. Fogadta, természetesen, *Hitler* Adolfot is, a legnagyobb parlamenti párt vezérét, akit megbízott azzal, hogy írásban terjessze elő programját és annak a biztosítását, tud-e kormányképes többséget alakítani? Egyszermind bizonyos kikötésekkel is élt. *Hitler* Adolf nem sokkal utóbb azt válaszolta, nem vállalhatja, hogy a kormányválságot tisztán parlamentáris úton oldja meg. Más úton, javaslatai értelmében, azonban vállalkozik a kibontakozásra. *Hindenburg* elnök elvetette *Hitler* indítványát, mert pártokon felülálló, ugynevezett elnöki kormányt kíván. A birodalmi elnök erre *Kaas* prelátust, a centripárt vezérét bízta meg, hogy teremtsen koalíciós parlamenti többséget. *Kaas* prelátus röviddel utóbb visszaadta megbízását, mert fáradozásai a pártoknál nem találtak megértésre. Ezek után valószínű, hogy ismét, pártokon felülálló elnöki kormány megalakítására kerül sor.

MEZŐGAZDASÁG

A burgonya besavanyítása és takarmányozása.

Irta: Dr. Nyárády György.

Az ezévi időjárás folytán járványosan fellépett burgonyaszártórohadás és burgonyavész sok helyen a burgonya eltarthatóságát nagy mértékben veszélyezteti. Mely körülmény az állattartás téli takarmányozását érinti súlyosan.

E fenyegető bajjal szemben a burgonya besavanyításával védekezhetünk. Gazdaságaink a burgonya e konzerválásának módját csak ritkán, a fagyott burgonya elraktározásánál alkalmazzák. Érthető, mert az egészséges burgonya prizmázása a takarmányértékesítés szempontjából az elraktározás legjobb módja. Eltekintve ugyanis a prizmázás kisebb költségétől, a természetes állapotban eltartott burgonya összes gazdasági háziállatainknak (kifejlődötteknek, sőt nagyobb növényeknek is) egyik legtermészetesebb és értékesebb téli tömegtakarmánya. Különösen a sertéseknek — hizóknak — alkotja gazdaságos táplálékát, mivel azok a burgonyát a legjobban tudják értékesíteni.

A sertések után a szarvasmarhákkal etethetünk nagyobb mennyiséget és érhetünk el megfelelő eredményeket. Elsősorban ez a tehenekre és a hizómarhákra vonatkozik. A szarvasmarhákallal történő burgonyabetetésnek kedvező lehetőségei azonban még távolról sincsenek kihasználva. A prizmázott burgonya a lovaknak is megfelelő takarmánya. Különösen nehezebb igáslovak takarmányozásában bir jelentőséggel. Továbbá régen bevált takarmánya ez a juhoknak.

A besavanyított burgonyát azonban sem a sertés, sem a ló meg nem eszi s ezért takarmányozási köre ugyszólván a szarvasmarhákra, elsősorban a tehenekre szorul. Ha azonban a burgonya a betegségtől meg van támadva, fagyott vagy már is rothadásnak indult, a prizmázás helyett a besavanyításával menthetjük meg a rothadás kártételétől és tesszük lehetővé, ha korlátozottabban is, annak gazdaságos felhasználását.

Ahol már a kiszedéskor megállapítást nyert, hogy a burgonya erősen fertőzött, ott a burgonyát legcélszerűbben a kiszedés után besavanyítani. Ahol pedig később a prizmákban jelentkező romlás mutatkozik, ott kellekenni nem szabad, a besavanyítás azonnal megejtendő.

A besavanyítás ázott-, falazott-vermekben (gödrökben), vagy takarmánysilóban történhetik. Az ázott vermek a kifolyó lé elszívargása miatt savanyításra legkevésbé alkalmasak. Télen kisebb mennyiségek besavanyítására szükség esetén a téglá-, betonfalú kutricák is megfelelőek. Ázott vermek alját szalmával borítjuk be, mely a kifolyó levet felfogja s a burgonya alsó rétegét a beszározástól védi. A besavanyítás előtt a burgonyát meg kell mosni, mert a burgonyára tapadt sár, piszok, gombák, baktériumok, bomlástermékek az állat egészségére ártalmasak.

A burgonyát vagy nyersen reszelve, kisebb-nagyobb darabokra aprítva, vagy pedig előzetesen gőzölve rakják a vermekbe. A reszelésnek hátránya, hogy sok lé és abban az értékes keményítő tápanyag folyik el, a durvább aprítás pedig, hogy a verem tartalma kellőképpen nem tömíthető. Németországban azért az előzetes gőzölés általános. A kis burgonyagőzölők erre persze nem alkalmasak. Felhasználhatók e célra a lokomobilok, amelyeknek gőzét alkalmas vezetéken, egy jól záró, vastagfalú tartály aljába vezetjük be. A gőzölés 1—1½ óráig tart. A pácolt burgonyát a verembe öntve, rétegenként jól becsömszöljük. Pelyva, szecska rétegezése káros a tömités végett. Tetejére szalmát, vagy deszkát helyezünk és 30—50 cm. földréteget fedjük be. Takarmánysilókban is pácolhatjuk a burgonyát. A pácolás végett vagy beépített csővezetékkel vannak a silók ellátva, vagy egy külön csővezetékkel készitünk, melyet egymás után alkalmazhatunk a többi silókban is. A silót a burgonya töltése után hamarosan leföldjük, a gőzölést a lokomobil gőze szolgáltathatja.

A savanyított burgonya elsősorban a tehének takarmányozására használható fel. Míg a nyers és gőzölt burgonyának tehennel való takarmányozásáról a kísérletek egész sora és a széleskörű gyakorlat pontos eredményekkel számol be, addig a savanyított burgonya etetéséről aránylag még kevés kísérlet és gyakorlat nyújt tájékoztatást. Megállapítást nyert azonban, hogy a savanyítással számottevő táplálékanyag nem vész el és hogy a savanyított burgonya és nyers burgonya szerves táplálékanyagainak emészthetősége között alig van különbség. Feltehető ezért, hogy a jól sikerült savanyított burgonya táplálékhatása semmi tekintetben sem marad a nyers burgonyáé mögött. Egyes gyakorlati gazdák jelentése is arról számol be, hogy a gőzölt és savanyított burgonyát a tehének szívesen ették, tejelésük kedvező volt. Az adag mennyisége 15—20 kg között váltakozott darabonként. A savanyított burgonyának, mint általában a savanyított takarmányok etetésénél a sófoglalom zavartalan biztosításáért nem szabad a szénasav mészes adagolásáról megfeledkezni. A szükséglet kg-ként 1—2 gr-t tesz ki.

A burgonyabesavanyításnak nemcsak az az előnye, hogy ezáltal a burgonyát betegségek, fagykár okozta rothadástól mentjük meg, hanem, hogy besavanyítottan a burgonya jóval hosszabb ideig takarmányozásra alkalmas állapotban tartható meg. Mert míg az egészséges, jól prizmázott burgonya takarmányozási ideje tavasszal véget ér (csirázás), addig a besavanyított burgonya egy, sőt két év multán is felhasználható. Takarmányszük időkből ez nagy jelentőséggel bír.

Kívánatos volna ezért, ha a gazdák közül minél többen az idei év beteg burgonyájának besavanyításánál és takarmányozásánál szerzett pontos tapasztalataikat ismertetnék.

Ha a nyert eredmények és tapasztalatok a savanyított burgonya takarmányozásának eddigi kedvező eredményeit

Itt a Mikulás!

igazolják, indokoltá teheti azt is, hogy minden évben, még az egészséges burgonyának a tehének (ökrök) takarmányozására szánt mennyiségének egy részét is besavanyítsuk.

A savanyítási költségtöbbletet a nagyobb eltarthatóságból származó takarmánybiztosíték értéke egyenlíti ki.

(„Mezőgazdaság“, Magyaróvár.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Csepregi Horváth János félévszázados szövetkezeti jubileuma.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége meleg hangulatú díszülés keretében ünnepelte hosszú időközön át volt ügyvezető igazgatóját, csepregi Horváth János dr. gazdasági főtanácsost, a magyar szövetkezeti mozgalom egyik jeles uttörőjét, félévszázados szövetkezeti jubileuma alkalmából. Az ünnepség színhelye a Hangya nagyterme volt, amelyet zsunfolásig megtöltöttek a magyar közélet kitűnőszégei. Majláth József gróf v. b. t. t., a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége elnöke megnyitó beszédében és Bernát István felsőházi tag, a Magyar Nemzeti Bank és a Hangya alelnöke, ünnepi beszédében megkapó szavakkal méltatták azt a gazdasági, kulturális és szociális jelentőségében maradandó értékű munkát, amelyet Horváth János félévszázadon át a magyar szövetkezeti mozgalom és a szövetkezeti érdekképrisellet alapjainak megeremlése és kiépítése, a szövetkezeti ügy előbbrevítése s a magyar szövetkezeti irodalom fejlesztése érdekében végzett és alkotásokban gazdag működését követendő példaképpen állították az újabb szövetkezeti nemzedék elé. A nagy tetszéssel fogadott beszédük után, amelyek a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége és kötelékébe tartozó szövetkezeti központok és intézmények nevében üdvözölték a jubilánst, Rosta János dr. tanácsjegyző a székesfőváros polgármesterének és közönségének üdvözlését tolmácsolta, majd a különböző intézmények üdvözlései következtek. Végül Horváth János köszönte meg az ünneplést annak a meggyőződésének hangoztatásával, hogy az ország gazdasági talpraállítása körül a jövőben még igen nagy hivatás fog várni a szövetkezetekre.

AZ OMGE választmányi ülése.

November hó 23-án az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányi ülést tartott.

A napirend tárgyalása során igen élénk vita indult meg az új osztrák szerződés által teremtett helyzet, a kereskedelmi szerződések kiépítése, a gazdátartozások rendezése és a gazdák adósérelmei körül. Kégl János arra nézve kért sürgős kormányintézkedést, hogy a türelmi idő leteltéig a gazdaságadósságok végleges rendezése tető alá kerülhessen. Hoyos Miksa gróf kifogásolta, hogy olyan esetben, amikor nincs jövedelme valamilyen birtoknak, akkor is meg kell fizetni a kétezrelékes szükségadót. Szávozld Richárd arra hívta föl a figyelmet, hogy nem szabad kiszolgáltatni a gazdákat az osztrák és magyar bízományosoknak. Alsóőri Farkas Béla örömmel állapította meg, hogy Gömbös Gyula olaszországi utjának és az osztrák-magyar szerződés megkötésének nyomán az állat- és gabonaforgalom terén máris föllendülés mutatkozik. Elek Ernő azt kifogásolta, hogy az osztrákok a békebeli bízományi díjat 1 százalékról 3 százalékra emelték, a szavatossági biztosítás is a duplájára emelkedett. Felhívta a figyelmet arra, hogy Németország kontingentálni akarja vajimportját, amelyből Magyarország számára csak 36 vagonot kíván juttatni.

Mutschbacher Emil dr. igazgató válaszolt a vitában elhangzottakra és utalt arra, hogy az OMGE a jövedelemadó-sérelmek reparálása érdekében már eljár s most újabb lépéseket tesz. Az osztrák szerződésre vonatkozóan csak annyit tudunk az osztrákok nyilatkozata szerint, hogy 7000 vagon müfát, 1700 vagon cellulózt és 900 vagon rotációs papírt veszünk, amivel szemben az OMGE azt a követelést támasztja, hogy az állatkivitel tekintetében határozott mennyiség állapíttassék meg. Az elosztásnak feltétlenül magyar kézbe kell kerülnie és ügyelni kell arra, hogy különféle illeték, vagy adó címén ne kerüljön az exportált magyar marha az osztrák belföldi marhával hátrányba. Sajnos, az osztrák piacon kívül egy külföldi piac sem alakult úgy, hogy állataink számára megfelelő árakat érhesünk el. A vajkivitel tekintetében szintén megtettük a kellő lépéseket s ez elsősorban Németországra vonatkozik. Fel kell hívni a kormány figyelmét a magyar haltenyésztés érdekeire is.

Megalakult a Magyar Méztermelők Szövetkezete.

A földművelésügyi minisztérium gödöllői méhészeti üzemét átadta a megalakult Magyar Méztermelők Szövetkezetének, amely altruista alapon kezdte meg működését. A szövetkezet 90 filléres átlagáron veszi át tagjainak méztermelését, amelyet egységes típusúvá formál s egyenesen az export céljaira alkalmas tartós, erős bádognakban hoz forgalomba. Naponta több vagon méz kerül feldolgozásra a szövetkezet mintaszerűen vezetett telepén, amely az export céljára nem alkalmas silányabb mézfajtákat, mint ipari mézet dolgozza fel.

Mussolini tizezer líras adományt küldött a Horthy Miklósné akciójára. Benito Mussolini olasz miniszterelnök tizezer lírát juttatott el Ascanio Colonna herceg budapesti olasz követ utján nagybányai Horthy Miklósné, a Kormányzó felesége segélyakciójára. Mussolini tette újabb bizonyítéka annak, hogy az olasz nép milyen őszinte barátsággal viseltetik a magyar nép iránt és minden alkalmat megragad arra, hogy rokonszenvének tündejelét adhassa.

Kiugrott a repülőgépből egy bécsi gyáros. Bécs közelében különös öngyilkosság történt az elmúlt héten. Schweinbach bécsi gyáros levette magát egy repülőgépről és szörnnyáhalt. A gyáros egyetlen utasa volt a bécs—vársói repülőgépnék, amely a reggeli órákban startolt az asperni repülőtérről. A pilóta röviddel a start után heves rázkódást érzett, miután azonban üléséből nem láthatta, hogy mi történt hátul, tovább folytatta az utat. Brünnen a repülőgép leszállt s itt azután kiderült, hogy az utasfülke ajtaja nyitva van és a repülőgép egyetlen utasa eltűnt. Schweinbach rövid levelet hagyott hátra, amelyben közli, hogy csak azért szállt fel a repülőgépre, mert a gépből való leuarást tartotta az öngyilkosság leghatásosabb módjának. A levélben ezenkívül csak néhány utasítás állott a temetésre vonatkozóan, az öngyilkosság okáról azonban semmit sem tartalmazott az irás. Az öngyilkos gyáros holttestét a déli órákban Bécestől mintegy 30 kilométerre, Wolkersdorf falu közelében megtalálták. A holttest a felismerhetetlenségig összezuzódott.

Ha leszáll a méla alkony.

*Ha le száll a méla alkony
fáradt fejem pihenni lehatom,
Előeszem inádságos könyvem.
Jó anyámért imádkozok esőndben.
Mikor pedig a bűbajos álom
Megjelenik bánat szempillámon,
Eloltom a halvány mécsvilágot,
Jó Istenem, küldjél örök álmot.*

Beküldte: LENTE SÁNDOR (Hajdunánás.)

A bonyhádi Nagyatádi Szabó-emlékünnap. Bonyhádi nagyszécsében az elmúlt héten tartották meg ezekre menő közönség jelenlétében a Nagyatádi Szabó István-emlékünnepet. Az ünnepi beszédet jákfai Gömbös Miklós, a bonyhádi kiscsászák vezére mondotta.

Ezer galamb a Hősök Emlékkövével. A Kolumbia Posta-galamb Sportegyesület jubiláris kiállítása keretében november hó 20-án, vasárnap délelőtt a Hősök Emlékkövével kegyeletes ünnepséget rendezett. Az egyesület koszorúját Malosik Ferenc elnök helyezte el az emlékkövön. Kegyeletes szavak kíséretében emlékezett meg a világháboruban dicsőségesen szerepelt postagalambokról, amelyek a leggyilkosabb pergőtűzben is, amikor a technika összes vívmányai már felmondták a szolgálatot, a legmegbízhatóbb hírvivőknek bizonyultak, sokezer derék harcosunk köszönheti ennek életét. Ezután mintegy ezer postagalambbal az egyesület ünnepvezető „kegyeleti felrepültetést” rendezett, ami a jelenlevő nagyszámú érdeklődő közönségnek felejthetetlen látványt jelentett. Az ünnepség után a közönség az egyesületi székházban rendezett kiállítást kereste fel nagyszámban.

Agyon akarta löni tanárát egy gimnazista. Tonoroga János, a beszercei főgimnázium hatodik osztályu tanulója, revolveres merényletet követett el Szilassy János számtantanár ellen. A diák a gimnázium folyosóján felelősségre vonta tanárát, hogy miért buktatta meg. A tanár nem válaszolt, mire a fű revolvert rántott és rálőtt a tanárra, de nem találta el. A diák ezután önként jelentkezett a rendőrségen és beismerte, hogy meg akarta gyilkolni tanárát.

Egy női betörő leütött egy aggastyánt. A budapesti Kínizsi-utca 14. számú házban lakik egyszobás szuterénlakásban Molnár György 84 éves magánzó. Egyik napon az öreg Molnár pár percre kiment az udvarra, mire visszatért, a lakásban egy idegen nőt talált. Kérdésre vonta, mit keres ott, mire a nő rátámadt az aggastyánra, vadszarral fejbeverte, úgy-hogy Molnár félig eszméletlenül véresen esett össze. A nő ezután összecsomagolta a lakásban található holmikat, ruhákat és más értéktárgyakat és elmenekült. Molnár azt állítja, hogy a nőt már többször látta megfordulni a házban, de nevét és közelebbi adatait nem ismeri.

Madaras község határában a jugoszláv határőrök agyonlőtték egy magyar állampolgárt. A magyar-jugoszláv határon november hó 23-án este kilenc órakor Bács-bodrog vármegye Madaras községének határában a jugoszláv határvonalon mentén a jugoszláv határőrök agyonlőtték Hasek Mihály madarasi lakos, magyar állampolgárt. 24-én jugoszláv részről bizottság szállott ki, amely megállapította, hogy közvetlen közelből esett a lövés és a golyó a szívet járta át. A magyar határőrség megbízottját nem engedték a vizsgálat színhelyére.

A lenti evangélikus templom felszentelése. Kapi Béla dr. dunántúli evangélikus püspök november hó 20-án szentelte fel a lenti evangélikus templomot. A püspököt az állomáson a gyülekezet hívei és a hatóságok vezetői fogadták Kapi Béla püspököt. Az üdvözlésekre adott válaszában Kapi püspök kinyilatkoztatta, hogy boldog örömmel jött ide, ebbe a határszéli gyülekezetbe, hogy a kereszténységnek és a magyarságnak ügyét egész lélekkel szolgálja. A püspök mély hatást keltő beszédében a templomot „erőforrás”-nak nevezte. Az istentiszteletet követő diszgyűlésen örömmel és köszönettel vette tulajdonába a gyülekezet a Gusztáv Adolf Egyesület ajándékát, az urvasorai kegyeseket, a budapesti egyház értékes ajándékát, oltárterítőt és az oltárbibliát és hálásan emlékezett meg a gyülekezet a templomtelket ajándékozó Esterházy Pál hercegről.

A legvérszomjasabb kínai bandavezér: egy szép leány. A kantoni (Kina) bíróság egyik börtöncellájában várja a fenyegető halálos ítéletet Fang-Hua-Ping, egy huszonkétéves esinos kínai leány, a legvérszomjasabb rablóvezér. Pályáját mit népiskolai tanítónő kezdte, de négy év előtt háromszázfőnyi rablóbanda élére állt, mellyel Swatow-tartomány parti városait pusztította. *Kegyetlensége közismert volt.* Első terrorista tette saját családjának kiirtása volt, beleértve agg szüleit is, pusztán egy öccsének kegyelmezett meg, aki belépett bandájába.

Halott a budapest—bécsi gyorsvonat postakocsijának tetején. Szerdára, november hó 23-ára virradóra éjszaka, mikor a budapest—bécsi gyorsvonat a ferencvárosi pályaudvarra érkezett, a szolgálatot teljesítő forgalmi tiszt észrevette, hogy a postakocsi teteje füstöl. A vasutasok fölmentek a kocsi tetejére és legnagyobb megdöbbenésükre *egy halott férfitra akadtak, akinek a ruhája égett.* Megindult a vizsgálat és rövidesen megállapították, mi történt. Az ismeretlen ember alighanem mint potyautas akart Budapestről Bécsbe jutni. Fölmászott a postakocsi tetejére és ott meglapult. Mikor a vonat a Hungária-uti vasúti hídra érkezett, amely alatt a budapest—komáromi vilamosvonat vezetéke elhúzdódik, *megérintette a drótot, a magasfeszültségű áram halálra sújtotta és ruhája meggyulladt.* A halott zsebében semmiféle személyazonossági iratot nem találtak.

Felébredt a tetszhalott, amikor ki akarták fosztani a koporsót. Az erdélyi, kisküküllőmegyei Nagypente községben Nagy Imre gazdálkodó elhunyt feleségét a szokásos fényüzéssel temették el. A gazda ráarkta feleségére összes ékszereit, amelyek meglehetősen nagy értéket képviseltek. Három ismeretlen azonban feltörte a sírboltot és ki akarta fosztani a koporsót. Amint a koporsót kiemelték, annak fedele magától levált és Nagy Imréné felülve fekvőhelyéről, gyenge hangon megkérdezte, *hogy mit akarnak tőle.* Az egyik rabló *remületében idegességet kapott,* a másik kettő elmenekült. Nagy Imrénét beszállították a dicső-szentmártoni kórházba, ahol a leg gondosabb ápolással igyekeznek őt megmenteni az életnek.

Készüldés az amerikai szesztilalom megszűnésére. Amerika lázasan készül a szesztilalom eltörlésére. A newyorki nagy szállodák Franciaországba és Németországba küldték képviselőiket, hogy nagyobb bor- és sörmennyiségekre szerezzenek elővételi jogot. Francia kereskedők az amerikai határ közelében óriási borkészleteket halmoztak föl, hogy a szesztilalmi törvény eltörlése esetén azonnal árszéthassák el Amerikát. A szeszempészek sem maradnak ez alatt tétlenül. A esikágói szeszempész-kongresszus elhatározta, hogy még a szesztilalom eltörlése előtt *sürgősen és mélyen leszállított áron dobja piacra a meglévő titkos italokészleteket.* A titkos koreszmák már nyíltan hirdetik áruikat.

Tedd le cigány..

*Tedd le cigány a hegedűd, ne muzsikálj nekem:
Oda van a szívem-lelkem, a nótát sem értem!
Pénzem sincsen, örömem se, bánatot se érzek:
Tedd Te, tedd le a hegedűd,
Mert szegényen, elhagyottan, megcsalódva élek.*

*Tedd le cigány a hegedűd, vagy muzsikálj másnak:
Muzsikálj egy hitegető, csókos csalfa lánynak!
Amim csak volt, mindenemet odaadtam neki...
Eredj oda, ott muzsikálj,
Mert az a lány hegedűdet, tudom, hogy megérti.*

Irla: ASZTALOS P. KÁLMÁN (Csanádpalota.)

**Gyűjtsünk új előfizetőket
a „Vasárnap” részére**

VÁSÁRÉSPÍAC

(Fővárosi árak 1932. évi november hó 28-án.)

GABONATŐZSDE

KÉSZÁRUPÍAC

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik Budapesten.

Buza: tiszai 76 kg-os 12.20—12.75, 77 kg-os 12.40—13, 78 kg-os 12.55—13.10, 79 kg-os 12.75—13.20, 80 kg-os 12.90—13.45; felső-tiszai 76 kg-os 11.70—11.85, 77 kg-os 11.85—12.05, 78 kg-os 12—12.20, 79 kg-os 12.15—12.35, 80 kg-os 12.30—12.45, jászági 76 kg-os 11.85—12, 77 kg-os 12—12.15, 78 kg-os 12.15—12.30, 79 kg-os 12.30—12.45, 80 kg-os 12.45—12.60; fejérmegyei, dunántúli, pest-vidéki és bácskai 76 kg-os 11.65—11.85, 77 kg-os 11.85—12, 78 kg-os 12—12.15, 79 kg-os 12.15—12.30, 80 kg-os 12.25—12.45 pengő. Pestvidéki és egyéb rozs 6.55—6.65, takarmányárpa, elsőrendű 9.60—9.80, takarmányárpa, másodrendű 9.30—9.50, felvidéki sörárpa 11—13.50, egyéb sörárpa 10.50—11.50, zab, elsőrendű 10—10.40, zab, másodrendű 9.65—9.80, tengeri 6.35—6.45, egyéb tengeri 6.35—6.50, korpá 6.80—6.90, s-as liszt 10—10.30 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacra jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Magyar buza: március 12.95—12.79 májusra 13.30—13.20. **Magyar rozs:** márciusra 7.94—7.75. **Tengeri:** májusra 8—7.88, júliusra 8.35—8.34 pengő métermázsánként.

A készárupiac és határidőpiac gabonárait bolla nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. jelentése.) Az elmúlt héten a piac esendős volt, csak néhány kötés jött létre alacsonyabb árak mellett. A külföldi kereslet nem volt számottevő. Lóheremagnak irányzata továbbá is lanya, főképpen az erdélyi további áresökkenés következtében, az érdeklődés nagyon mecsappant. Romániában a készletek olyan jelentéktelenek, hogy azokat még 4000—5000 métermázsára becsülik. **Fehérhere.** A kínálat megelégtelt, a tulajdonosok árgényeiket leszállították. Ugyanez áll **baltacimagra** vonatkozólag is. **Tavaszi búkköny** iránt némi érdeklődés mutatkozik, nagyobb üzletkötések nem jöttek létre. Nyulszakamag kereslete gyengébb, **Takarmányárpa** meg. Ellenőrzött megbízható belföldi termékek az idényhez viszonyítva már jó kereslete van. — **A budapesti ára- és értéktáza hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kilónként budapesti paritásán:** Káposztarepce 25.50—26.50, köles vörös 7.50—8, lucerna 106—107, lóhere 77—82, tavaszi búkköny 15.50—16, szösös búkköny 18—20, muharmag 11—12, lenmag, kiszemű 26—26.50, nagyszemű 28—29, napraforgó, fehér 17—18, tarka 13.25—13.50, kék mák 120—125 pengő.

Abraaktakarmányiac. Árpakora 8.50, borsóhéj 8, borsókörpa 8, buzakonkoly 8.25, konkolydara 9, lenmagpogácsa 16.50, napraforgópogácsa 13.50, repcepogácsa 10.50, rozskonkoly 8, rozskörpa 7, rozsocsu 7, rozstakarmányliszt 10, szójabab-pogácsaliszt nagyban 23, szójabab-pogácsaliszt kicsinyben 25, tökmagpogácsa 17.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. **Nagybani árak:** Woltmann 4—4.30, Krüger 3.90—4.20. Ella 4.20—4.40, nyári rózsza 9.50—10, őszi rózsza 6—7 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4.50—5.50, harmadrendű csomagolásra 2.70—4.40, muharszéna 4—5, lucernaszéna 5.75—7.50, lóhereszéna 4.50, takarmányárpa 2, alomszalma, másodrendű 2.50—3.50, zsupszalma 4.50 pengő métermázsánként.

Vágómarhavásár. Ökör, középminőségű 40—45, gyengébb 30—38, tehén közép 36—42, esontoznivaló 18 fillér kilogrammonként élő-súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 74—80, középsertés 80—88, nehézsertés 102—105, keresztezett 88—99 fillér kilogrammonként, élő-súlyban.

Borjувásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 0.72—0.82, kivételesen 0.85, másodrendű 0.64—0.70, harmadrendű 0.52—0.63 pengő kilogrammonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal, kisleveg ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 40—45 fillér, prima hízott bárányok páronként 75—80 kg között 40—45 fillér, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.44—0.48, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.44—0.48, másféléves üszök 0.40—0.45, másféléves tinók 0.35—0.40 pengő kilogrammonként, élő-súlyban.

Lóvásár. Csikó 25—60, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 310—550, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 150—300, számár 40, alárendelt minőségű lovak 20—140, vágólovak 8—110 pengő darabonként.

Gyapju. A hazai piacon az elmúlt héten a forgalom teljesen szűntett.

Nyersbőr. Marhabőr, minden súlyban, magyar 0.50—0.53, tarka 0.60—0.63, borjubőr, rövid lábbal 0.80—0.85 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 0.32, lefölözött tej 0.10, tejszín 1.80—2.20, tejföl 1—1.80 pengő literenként, centrifugált vaj, kicsinyben 2.80—3.20, szedett vaj 2.60—2.80, tehéntúró 0.70—1, juhtúró 2—2.80, juhsajt 1.80—2.20, trappista sajt 1.80—2.80 pengő kg-ként.

Baromfi és tojás. **Élő baromfi:** csirke, 0.80—2, tyúk 1.80—2.80 pengő darabonként. **Leölt baromfi:** hízott lud és ruca 1.30—1.60, csirke 1.80—2.40, tyúk 1.40—1.80, hízott pulyka 1.50—1.80, libamáj 3—5 pengő kilogrammonként. **Tojás** 9—13 fillér darabonként.

Paprika. **Termelői árak Szegeden:** Csöves paprika füzérenként 0.50—0.90, édesnemes paprika 0.70—0.95, félédes paprika 0.50—0.60, elsőrendű paprika 0.40—0.50, másodrendű paprika 0.30—0.35, harmadrendű paprika 0.25—0.30 pengő. **Katoesán:** Füzérpaprika 0.16—0.20, édesnemes paprika 0.75—0.95, rózsapaprika 0.42—0.52, másodrendű paprika 0.20—0.30, harmadrendű paprika 0.10—0.14 pengő kilogrammonként.

Cirokszakal takarószalma átlagárban 10—12 pengő. **Círokrag** 4—4.20 pengő métermázsánként.

Zöldség. Sárgarépa 0.10—0.20, petrezselyem 0.14—0.22, zeller 0.22—0.40, kalarábé 0.16—0.20, karfiol 0.24—0.60, vöröshagyma 0.10—0.14, fokhagyma 0.40—0.80, cékla 0.12—0.20, fejeskáposzta 0.05—0.10, kelkáposzta 0.06—0.10, vöröskáposzta 0.12—0.20, fejesaláta, darabja 0.06—0.14, tormá 0.50—1.60, burgonya, őszi rózsza kilogrammjára 0.12—0.14, nyári rózsza 0.14—0.18, kifli 0.18—0.26, champignon gomba 1.60—2.40, fekete retek 0.10—0.20, zöldpaprika 0.18—0.70, tök fozó 0.14—0.26, zöldbab, kifejtett 0.30—0.60, sóska 0.30—0.50, paraj 0.40—0.80 pengő.

Gyümölcs. Alma 0.36—2, birsalma 0.36—0.70, körte 0.50—2, naspolya 0.40—1.20, szőlő 0.45—0.80, dió 1.10—1.50, gesztenye 0.40—1, mogyoró, héjazott 2.80—4, mandula 0.60—0.80 pengő kilogrammonként.

Méz pergetett 1.20—1.40 pengő kilogrammonként.

Vadpiac. Szarvascomb kilogrammonként 1.60—2, őzcomb 2.80—3, vaddisznócomb 1.40—2.30, nyul bőrben, 2—3.50, fácán 2—3, fogoly 1.30—1.50 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1—2, jegelt, nagyság szerint 0.80—1.40, harcsa, élő, kicsinyben 2.40—3.60, jegelt, kicsinyben, nagyság szerint 1.60—3 pengő kilogrammonként.

Borpiac. Falusi borokért 1.10—1.30 P, urasági tételekért 1.50—1.60 pengőtől terjedő árat kérek Malligand- és hektoliterfokoként, seprőlve együtt, al termelőhely.

Szesz és szeszestalok. A detailforgalomban finomított és denaturált szeszben kielégítő volt a forgalom, változatlan áron. **Gyümölcsipálka:** Törkölyt a főzők egyrésze 2.80 pengőn kiált, azonban 2.70 pengőig is történtek eladások. Szilvórium, új nyári áru 3.70—3.80, őnyári szilvapálka 4.30 pengőig volt ajánlva és őnyári árban élénk volt az érdeklődés. Seprópálkában kisebb volt az árajánlat, 2.80—2.90 pengőn kiálták. Az árak 10.000 literfokoként + 3 százalékos forgalmi adó értendők.

Fapiac. **Tűzijában** a hűvösebb időjárás meghozta a fogyasztás megélékülését. Búkkfát, annak mazas ára miatt, most alig keresnek, inkább az olcsóbb cser- és gyertyánfát vásárolják. Belföldi búkkhasább termelői ára 285—295, cserhasább 240—245, gyertyánhasább 260—270, friss akáchasább 225—235 pengő vagononként budapesti paritásán. **Lombfenekekben** az érdeklődés változatlanul gyenge, az árak rendkívül nyomottak.

Idegen pénznemek vetteli és eladási ára 1932. évi november hó 28-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 18.20 (18.60); dollár 5.70 (5.73); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** Cseh korona 16.91 (17.01); szerb dinár 7.30 (7.80); francia frank 22.30 (22.50); lengyel zloty 63.95 (64.45); olasz lira 29.90 (30.20) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság. (Igazgató: Schmdék Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12.